

Förslag på vad som krävs för genomförandet

- Förtydligande av karriärvägledarens roll och ansvar
- Tydligare styrning, ledning och samordning
- Plan för samverkan
- Kompetensutveckling för karriärvägledare, lärare och rektorer
- Utökade möjligheter att utbildas till karriärvägledare
- Digitalt vägledningsstöd

Utredningen föreslår bland annat ett paket av fem huvudsakliga åtgärder:

- Ett förtydligande av vad vägledning är, att den kan vara både individuell och generell och ska benämnas karriärvägledning.
- Ett förtydligande av elevers tillgång till individuell karriärvägledning.
- Tydligare krav på att individuell karriärvägledning ska erbjudas vid vissa tillfällen.
- Förstärkning av det generella karriärvägledningsperspektivet i olika ämnen.
- Ett nytt obligatoriskt inslag med tilldelad tid, benämnt framtidsval, ska införas i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan.

Elevernas tillgång till karriärvägledning ska tydliggöras och stärkas

Elever i alla skolformer, utom förskolan och förskoleklassen, ska ha tillgång till karriärvägledning, såväl individuell som generell, så att deras behov inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Med individuell karriärvägledning avses den vägledning som ges i form av vägledningssamtal, enskilt eller i mindre grupper. I vägledningssamtalet är det den enskilde individen som ska stå i fokus och få möjlighet att reflektera över sig själv i relation till olika möjliga utbildningsvägar.

Den generella vägledningen ska syfta till att utveckla elevernas karriärkompetens, dvs. den kompetens som behövs för att på strukturerade sätt samla, analysera, sätta samman och organisera utbildnings- och yrkesinformation i relation till egna intressen, förmågor och drivkrafter.

Därutöver ska individuell karriärvägledning ska erbjudas vid vissa tillfällen och till :

- elever i grundskolan och motsvarande skolformer inför val till gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan,
- nyanlända elever som börjar i högstadiet i grundskolan samt på språkintröduktion i gymnasieskolan inför upprättandet av den individuella studieplanen
- elever som avser att avsluta sin gymnasieutbildning eller gymnasiesärskoleutbildning i förtid eller riskerar att inte erhålla en gymnasieexamen i gymnasieskolan.

Stärkt karriärvägledningperspektiv i utbildningen på gymnasial nivå

Karriärvägledningperspektivet ska stärkas i gymnasieskolans och gymnasiesärskolans ämnesplaner. Skolverket ska få i uppdrag att se över och föreslå hur den generella karriärvägledningen kan utvecklas och stärkas i ämnesplanen för samhällskunskap samt se till att de bygger vidare på de kunskaper eleverna har fått tidigare.

NORRBOTTENS
KOMMUNER

Framtidsval

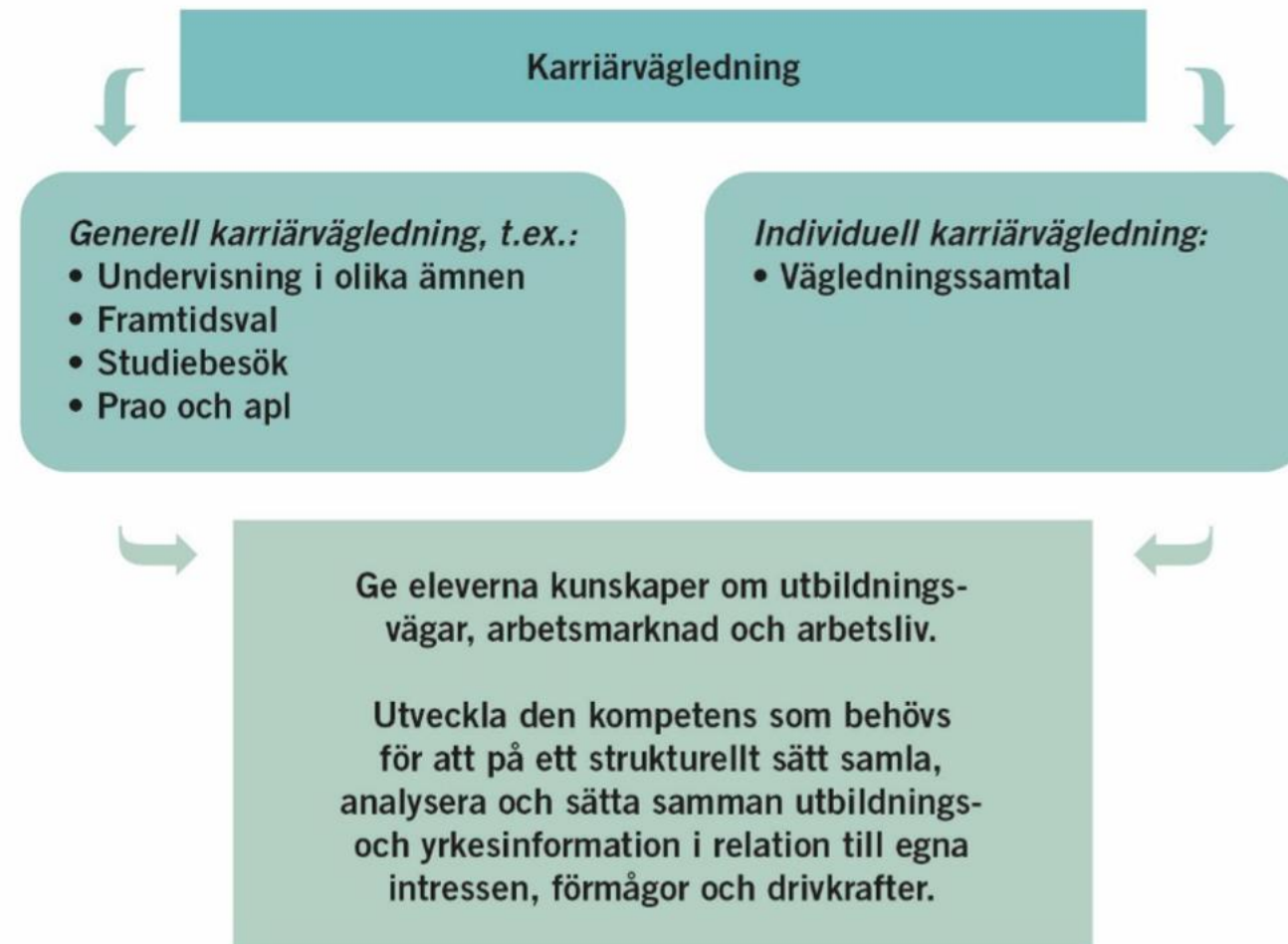
- Framtidsval ska komplettera övriga former av generell karriärvägledning och bidra till att utveckla och bredda elevens kunskaper om samhälls- och arbetsliv inför kommande studie-, yrkesval samt utbildningsvägar och yrkesområden.
- Framtidsval ska genomföras av en karriärvägledare

Garanterad tid för framtidsval

- Framtidsval i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan ska tilldelas 80 garanterade timmar på högstadiet.
- Undervisningstiden i elevens val ska minskas till förmån för framtidsval med motsvarande omfattning.
- Uppgifter om elevens deltagande i framtidsval ska dokumenteras i betygsdokumenten (slutbetyg, terminsbetyg och avgångsintyg)

Figur 10.2 Karriärvägledningens olika former

Studie och yrkesvägledare får en ny yrkestitel Karriärvägledare

Karriärvägledarens uppgifter ska tydliggöras

Den individuella karriärvägledningen ska utföras av en karriärvägledare. För att få anställas utan tidsbegränsning som karriärvägledare ska den sökande liksom i dag ha en utbildning avsedd för sådan verksamhet. Den möjlighet som finns i dag att anställa den som inte uppfyller dessa krav för högst ett år i sänder ska fortsättningsvis gälla.

**NORRBOTTENS
KOMMUNER**

Tabell 10.1 Innehåll i och ansvar för de olika formerna av karriärvägledning

Form av karriärvägledning	Ansvarig
Generell karriärvägledning	
Framtidsval – Val och framtidsplanering – Arbetsliv och samhälle – Utbildningsvägar och yrkesområden	Karriärvägledare
Undervisning genom karriärperspektiv i olika ämnen	Lärare
Studiebesök Prao Apl m.m.	Lärare och karriärvägledare
Individuell karriärvägledning	
Vägledningssamtal enskilt eller i mindre grupp – Kartläggning – Fördjupning – Stöd i beslutsfattande	Karriärvägledare

Fler möjligheter att utbilda sig till karriärvägledare och en översyn av grundutbildningen. Utredningen föreslår att Malmö- Stockholms- och Umeå universitet ska tillföras medel för att utöka antalet studieplatser. Samma lärosäten föreslås få ett samordnat uppdrag att se över innehållet i utbildningen.

Vidare ska lärosätena i det samordnade uppdraget se över hur studerandeplatser kan ökas genom att fler lärosäten kan erbjuda den kortare utbildningen till studie- och yrkesvägledare som nu endast erbjuds vid Umeå universitet och som riktar sig till personer med annan högskoleutbildning.

Därutöver ska något av lärosätena som erbjuder utbildning till studie- och yrkesvägledare tillföras medel för att samordna och erbjuda vidareutbildning för verksamma vägledare utan avsedd utbildning. (ca 600st)

Sammantagen beräknas det handla om ett behov av motsvarande ytterligare cirka 475 heltidstjänster endast för att genomföra utredningens förslag om framtidsval och individuell karriärvägledning, I dag finns det cirka 1 900 vägledare och totalt sett behövs det 2024, 2 375 karriärvägledare

Huvudmannen ska ha en plan för karriärvägledning

Planen ska innehålla en redogörelse för hur elevernas behov av karriärvägledning ska tillgodoses och hur arbetet med karriärvägledningen ska samordnas. Av planen ska det även framgå hur samverkan med det omgivande samhället ska ske.

**NORRBOTTENS
KOMMUNER**

Tabell 12.6 Kostnader, de tre första åren, med behov av finansiering

	År 1	År 2	År 3
Kommuner	15 632 000	15 632 000	15 632 000
Skolverket	21 000 000	18 000 000	18 000 000
Lärosäten	19 000 000	19 000 000	18 000 000
Summa	55 632 000	52 632 000	51 632 000

